

Reportáž z Velden-Veldenského turnaje 2001

Březen je mezi brněnskými goisty (tedy alespoň mnou a Ivanem) už tradičně (tj. podruhé, resp. potřetí) spjat s turnajem ve Veldenu, krásným to místem v naší někdejší državě v Rakousku. Letos jsme jeli s velikým očekáváním vzpomínaje se slzou v oku na loňský památný výsledek pěti, čtyř a čtyř bodů (ve složení já, Ivan Jedlička a Pavel Špaček), tedy celkově 87% úspěšnost. Tentokrát se ke mně a Ivanovi přidali ještě chlapíci z Frýdku, konkrétně Ivo Pavlík a Petr Valášek.

Večer před odjezdem ve 22:00 hodin nám ještě telefonoval Kryštof Podbiol, zda nemáme náhodou volné místo. Ubezpečili jsme ho, že nikoliv a na druhý den o půl páté ráno vyrazili na 600 km trasu. Ivanovo auto ovšem jaksi nebylo ve formě, což dávalo najevo vysíláním asi pěti různých zvuků či šelestů, to vše přeráženo ještě hukotem zimních pneumatik. Ještě jsme ani nedojeli k hranicím a jedna pneumatika to vzdala. My ovšem ne a po výměně kola (tentokrát už s letním vzorkem, takže hukot se měl o čtvrtinu zmenšit, což jsme nepozorovali) vesele pokračovali dál. Cestou k Alpám jsme napočítali třináct tunelů, nejdelší čtyřkilometrový, a v pravé poledne byli ve Veldenu. To začala šramotit převodovka.

Ubytování jako vždy výborné. Počasí se vskutku vydařilo. Sluníčko krásně svítlo a než jsme se stačili rozkoukat, tak nás minula skupinka elegantů ve slunečních brýlích s americkým image – a mezi nimi Kryštof Podbiol. Inu, v cestování po turnajích je to profesionál. Velden leží na břehu jezera lemovaného Alpami, takže je to ideální místo na rekreaci. Některé pohledy připomínají záběry z Nepálu, jenom je to o 5000 m níže, což nikdo nepozná, ale v Evropské kultuře, což každý pozná.

Turnaj se konal v místním kasínu. Hned od počátku mě zarazilo, kolik tam bylo českých psů, pardon kamarádů z Prahy či Mikulova. Turnaj podle toho taky vypadal. Západáky jsme vražili jak neviňátka, ale my Češi se vymleli mezi sebou, a tak se vzájemně vyřadili z bojů o umístění (alespoň v mé skupině). Moje tři body sice byly docela slušné, ale na umístění nestačily a do třídy mi chybělo 8 ratingových bodů. Zato Ivan byl úspěšný a uhrál čtyři body a 7. kyu. Kvůli horšímu počátečnímu Mac-mahonu sice nevyhrál svou skupinu, ale získal cenu za úspěšnost. Ivo Pavlík byl se svými třemi body velmi spokojen. Nejlépe však dopadl Petr Valášek, který vyhrál cenu za nejlépe umístěného 3. Dana. Z českých hráčů mimo naši výpravu skóroval Radek Nechanický celkově třetím místem v turnaji, když prohrál pouze jednu partii s Maďarem Szabicsem, a to o půl bodu. Vlád'ovi Daňkovi se turnaj tentokrát příliš nepovedl, měl tři body (prohrál mj. s Radkem). O celkové vítězství v turnaji se podělili Viktor Bogdanov z Ruska spolu s půvabnou juniorkou Dianou Koszegi, která byla letos stříbrná na Mistrovství Evropy.

V neděli jsme se tedy vraceli se dvěma trofejemi v jednom autě. Autíčko bylo spokojené a kupodivu vůbec nezlobilo ani nevrzalo. To nám dodalo odvahy k malému výletu na jednu hezkou starou zříceninu na kopci, kam jsme se pěšky vyškrábali. Cesta domů proběhla bez závad, snad jen na hranicích jsme si museli koupat nohy v lavóru proti šílené slintavce a kulhavce.

Přisahám při svatém Dosakovi a Shusakovi, že vše uvedené je pravda a nic než pravda, jinak at' mi vypíchnou oči a celého mě zmrtní. No a aby jste z toho taky něco měli, Vy zoufalci, co

ztrácíte čas čtením těchto řádek, tak připojuji ještě svou hrůznou partii z posledního kola turnaje.

Život, svobody, území, dobré tvary (zvláště ženám), výhodné klobouky (zvláště mužům) a zdařilé koňské skoky (koním) přeje

Jarek Jiruše

Bílý: Jarek Jiruše, 3. kyu

Černý: Peter Dienes, 2. kyu

březen 2001, Velden

Pro pobavení a potěchu nás i budoucích zapsal a řečičkami opatřil Jarek Jiruše.

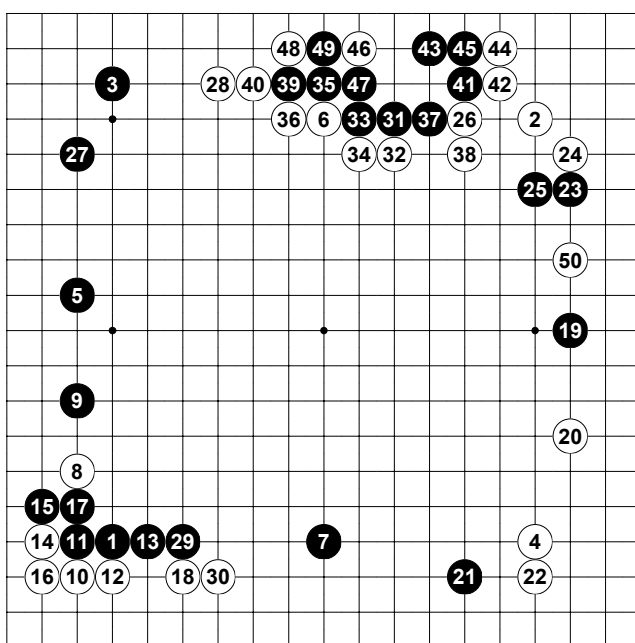

figure 1 (1-50)

Tuto partii jsem si vybral pro komentář kvůli jejímu bojovnému průběhu, který skýtá šance na to, že bude pro čtenáře Šutrovcova Ega zajímavá. Do dokonalosti má ovšem moc daleko pro množství chyb a přehlédnutí. Ale neuvádím ji kvůli chlubení, ale pro zábavu a poučení. Slavný šachový velmistr Tartakower parodoval Descartesův výrok „Myslím, tedy jsem“ slovy „Dělám chyby, tedy jsem“.

Černý rozehrál tahy 1-3-5 tzv. čínské fuseki a bílý reagoval univerzálními hvězdami 2-4. Dalších dvacet tahů bylo ještě slušných, ale pak to začalo. Ani nevím, proč jsem vůbec zahrál příšernou kombinaci 24 a 26, která černému vnucuje na pravé straně ideální šíření přes tři průsečíky od dvoukamenné zdi. Nutit soupeři dobrou formu, když z toho nic nemám (pravý horní roh má stále slabý bod na 3-3) není zrovna dobrý nápad. To však ještě nebylo všechno. Na invazi 31 jsem odpověděl slabou a nenápaditou sekvencí (aspoň 36 mělo jít na 29 a podobně 38 o jeden průsečík vlevo), která dala černému lehký život na horní straně. Po tahu 49

je pozice bílého téměř prohraná. Černý hrozí bílého rozstříhat (vlevo od 36, vlevo od 34 nebo se protlačit vlevo od 38) a zahrát defenzivní tah je pro bílého obtížné. To by znamenalo, že černý vyžral horní stranu v sente.

Co teď? A co potom? Petr Valášek, 3. Dan, mi později doporučoval pokrýt slabiny a čekat na příležitost ve střední hře. Mě však při partii ovládly masochistické choutky a zvolil jsem útok na 50. Tento tah říká: „Vyhrát nebo zemřít!“

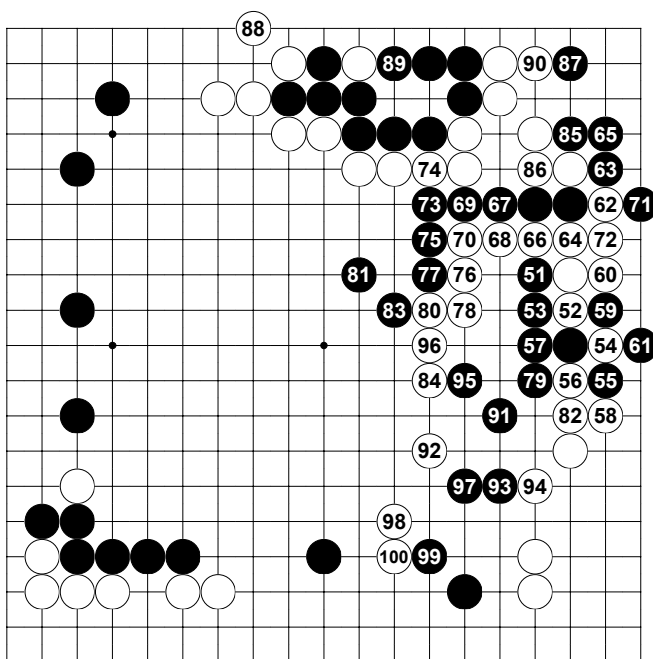

figure 2 (51-100)

55: Černý není tak měkký, jako byl bílý na horní straně, a jde správně po svobodách invazních kamenů.

60: A tady jsem si dovilil drobné překvápko. Obvykle lidi počítají se vzetím černého kamene 55, což umožňuje černému se stabilizovat tahem na 60. Tady však využívám blízkosti podpurných kamenů, abych černému vzal základnu. Jeho oko na 55 není pravé. Peter šel ostře do boje tahem 65, což jsem právě potřeboval. Místo toho mohl také tahem na 66 (sente) držet svou skupinu silnou a pak stříhnout bílé kameny na horní straně. Takto jsem sám hrou na 66 rozetnul černé kameny a každá jeho skupina se musela sama o sebe postarat.

67: Černý jde poslušně ve směru, který jsem předpokládal. Zde však mohl šikovným postupem v dia. 1 obětovat dva kameny a podpojit se do rohu.

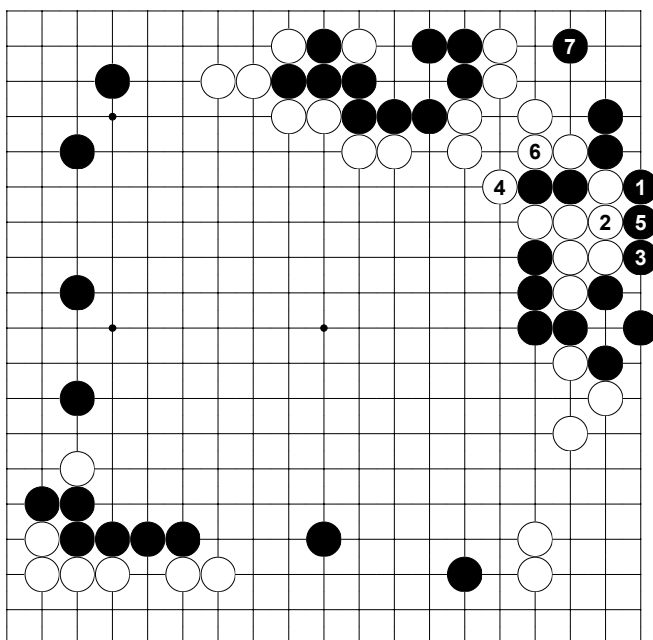

diagram 1

74: Sláva, jedna slabina je pokryta v sente.

76: Skok rovnou na 78 by vedl s přehozením tahů do stejné pozice.

80: Je důležité nejprve vložit toto ohnutí.

83: Potřebnější byl skok na 95.

88-89: Zbytečná výměna z hlediska boje a navíc i věčně nesprávná. Černý totiž nemusel odpovídat a mohl si zajistit život v rohu. Vidíte to taky? Už slyším, jak i začátečníci jásají: "Juůů, já vidím to, co neviděli třetí kjůůů." Jen si jásejte, padouchové. Slibuji, čestné jiskříčkovské, že si příště dám pozor a budu podobné pozice řešit jako tsume-go, že se polepším a už to nikdy nepodcením do smrti smrt'oucí.

Jen tak pro vaši kontrolu: je sice pravda, že postup v diagramu 2 přináší černému smrt, a že i diag. 3 se zdá být zlý (tahem 5 brání bílému v podpojení a zachraňuje pouze část svých kamenů, což je výhodné bílému). Jenomže lze zahrát šikovněji 5 v diag. 4 a černý žije. Obměna na diag. 5 znamená pro bílého jen mizerné seki, ještě k tomu v gote.

90: Těžké rozhodnutí. Zabit černou skupinu v rohu či na pravé straně? Obklíčením skupiny na straně bych získal velké území, ale černý by po tahu v rohu ožil v sente: musel bych totiž pokrýt střih (u kamene 36 na obr. 1), jinak by s mými horními skupinami byl ámen. Řekl jsem si, že výhodnější bude zlikvidovat roh, neboť druhá ohrožená černá skupina bude i nadále pod tlakem. Petr Valášek mi později potvrdil, že toto rozhodnutí bylo v principu správné. Říkám v principu, protože má malý háček. Černý totiž může tahem na bod 2-1 (hádejte který, máte dva pokusy) vytvořit kó. Tohle oba hráči viděli až příliš pozdě.

96: Velmi diskutabilní. Dobrá forma byla zahrát o jeden průsečík vlevo, jenže černý by zahrál nad 95 a vytvořil si oko v tempu. Považoval jsem za důležité držet černou skupinu pod tlakem a radši tedy zahrál tupě.

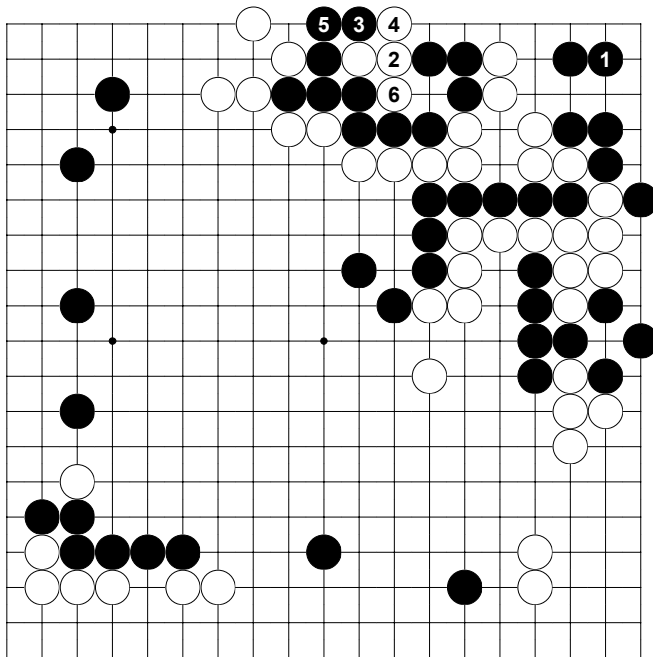

diagram 2

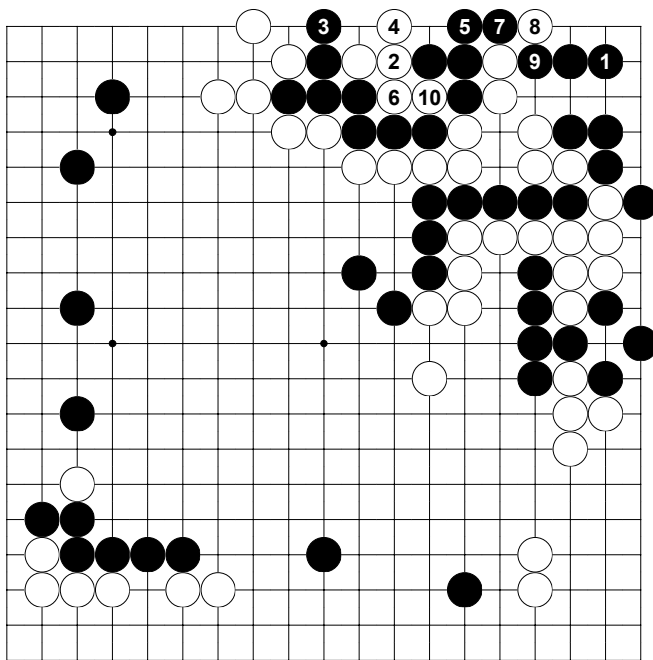

diagram 3

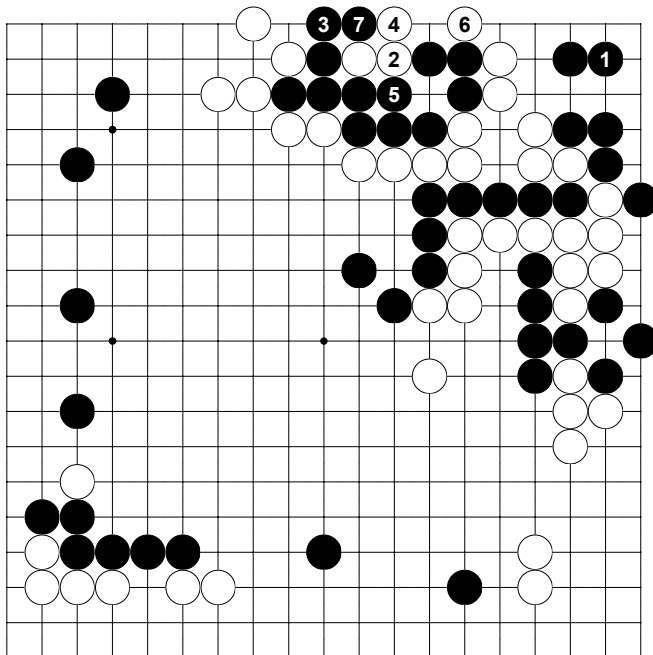

diagram 4

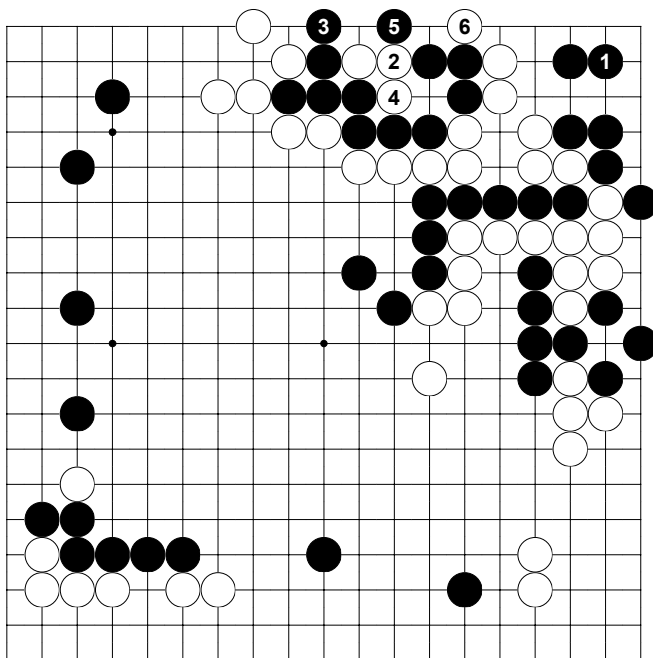

diagram 5

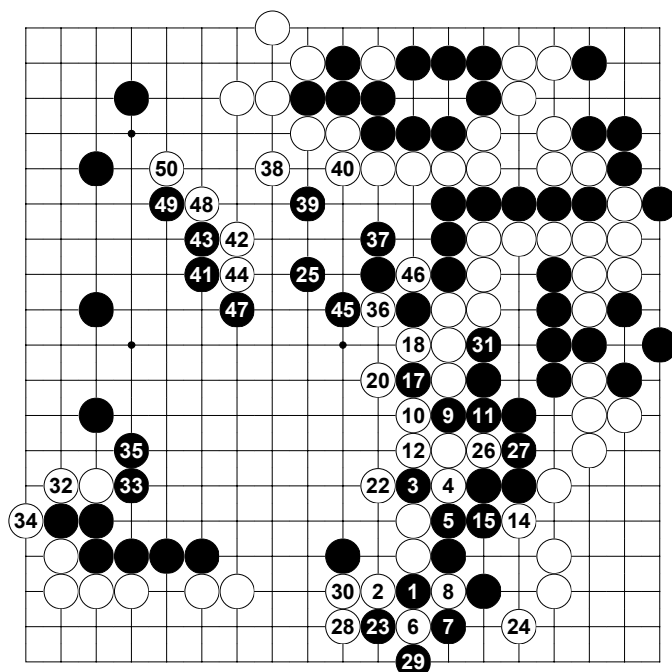

figure 3 (101-150)
 13 at 1; 16 at 8; 19 at 1; 21 at 8

V sekvenci do 107 vzniká kó, které bílý kvůli vlastním slabinám nemůže vyhrát. Nakonec jsem se rozhodl ustoupit tahy 120 a 122. Moje skupina se tak proměnila v sílu, kterou jsem mohl použít v dalších manévrech.

Pár drobných detailů: Tah 114 měl být o jeden průsečík níže. Tah 118 ukazuje, že onen tupý tvar tahem 96 byl špatný. Bílý by zde už jeden kámen měl, takže hrozba 117 by odpadla. Místo brání kó tahem 119 měl černý hrát kurážně na 120.

Dále oba hráči suše ignorují možné kó v pravém horním rohu. 131 je vyložená ztráta tahu, neboť černý má ještě druhou možnost vytvořit si druhé oko, a sice tahem pod 114. Jestliže máme dvě nezávislé možnosti (miai), tak můžeme hrát jinak, protože se vždycky buď k jedné nebo k druhé dostaneme.

Buď jak buď, po 131 je situace podél pravé strany vyřešena a bílý má tempo. Zde jsem si už říkal, že vítězství je v kapse, jenom správně využít bílou zed'. Tah 132 je hrozbou šesti černým kamenům, a tak černý raději pokojně ustupuje tahy 133 a 135. Výměna 136 za 137 je oboustranně zbytečný pas. Tah 138 konečně zajišťuje možné stříhy.

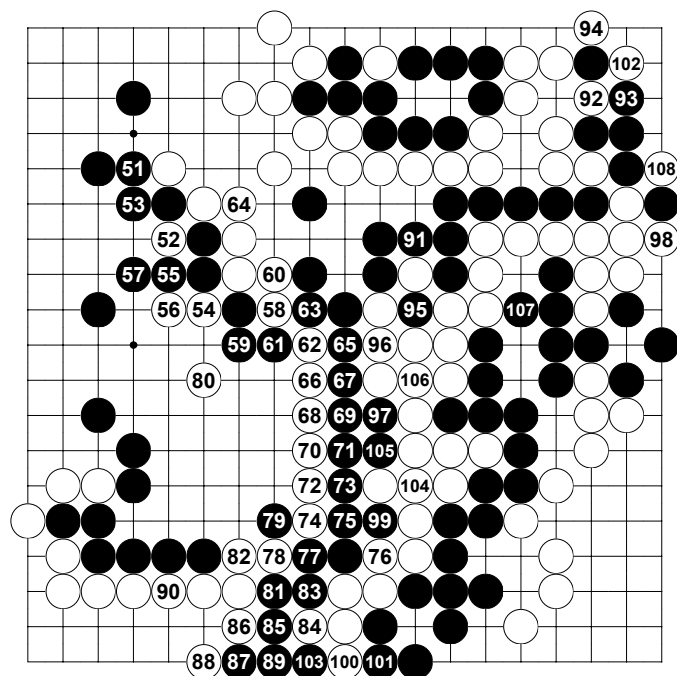

figure 4 (151-208)

151: „To snad ne,“ říkal jsem si při partii. „Ten Rakušák se fakt nechá přefíknout!“

162: Zničit krčka! Středová skupina je odštířena. Kvůli slabému kamenu na 162 a pak celé skupiny na něj navazující se však černý překvapivě a nepříjemně protahuje skrz bílé kameny a po 179 získává opět šance. Bílý musí být v celé sekvenci opatrný, např. hrát 172 na bod 173 by vedlo k nepříjemnostem - viz diag. 6.

180: Tímto jsem obklíčil tři kameny a propojil si tak své řetězce. Nyní stačilo vyhnout se komplikacím a místo 182 hrát kompromisně 1 v diag. 7. Černý by se sice propojil, ale můj zisk ve středu by byl slušný a po vyřízení rohu tahem 5 bych měl obrovský náskok v území. Vzhledem k dosavadnímu průběhu jsem však byl tak vtažen do boje, že jsem hrál tvrdě 182 v partii a černý se protlačil až na kraj desky a vyvolal velké semeai (vzájemné obklíčování) mezi velkými skupinami ve středu desky.

184: Nešlo na 185 - viz diag. 8.

191: Kdyby teď chtěl černý využít zbylé možnosti v pravém horním rohu tahem 1 v diag. 9, povede to k oživení rohu, ale velkou skupinu ve středu nezachrání, protože mu vezmu nějaké svobody v tempu postupem 2-6 atd. Peter proto zahrál náročnější tah v partii. Měl jsem spočítané, že bych měl semeai vyhrát. Ale v časové tísní jsem stejně neprošel všechno, takže nezaručuji, že tam není nějaká krpa. (Třeba nějaký pilný čtenář nalezne, že zahrát teď nějaký jiný tah znamenalo otočit celou partii.) Začal jsem rychle obklíčovat nikoliv středovou skupinu černého, ale rohovou, čímž jsem vyloučil i ono proklaté kó.

197: Jiný postup ukazuje diag. 10, ale i tam bílý vítězí.

Po 208 černý vzdal. Je jasné, že stihnu vybrat jeho čtyři kameny v rohu dříve, než on mou skupinu, a tím pádem bude mrtvých i jeho 32 kamenů v centru.

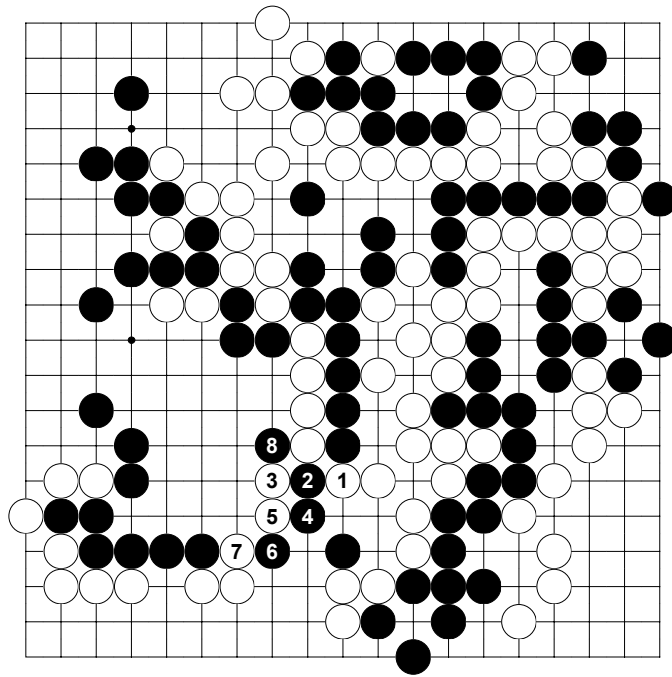

diagram 6

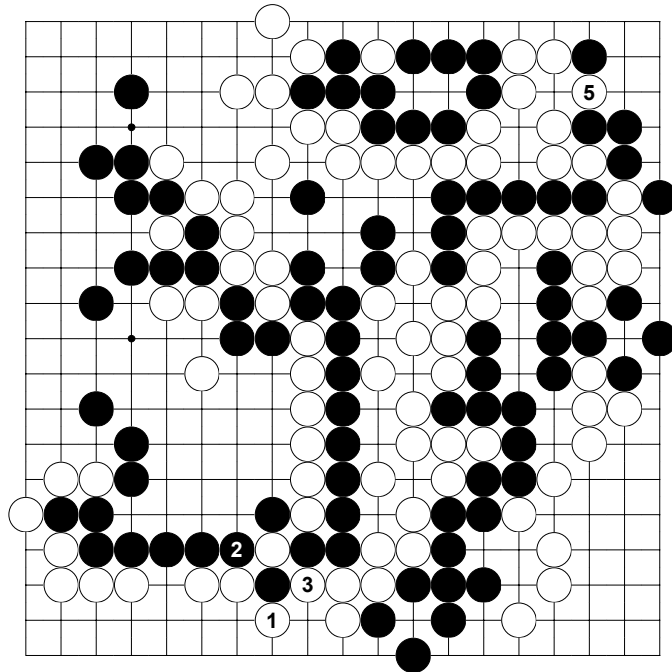

diagram 7
4 1 point right of 2

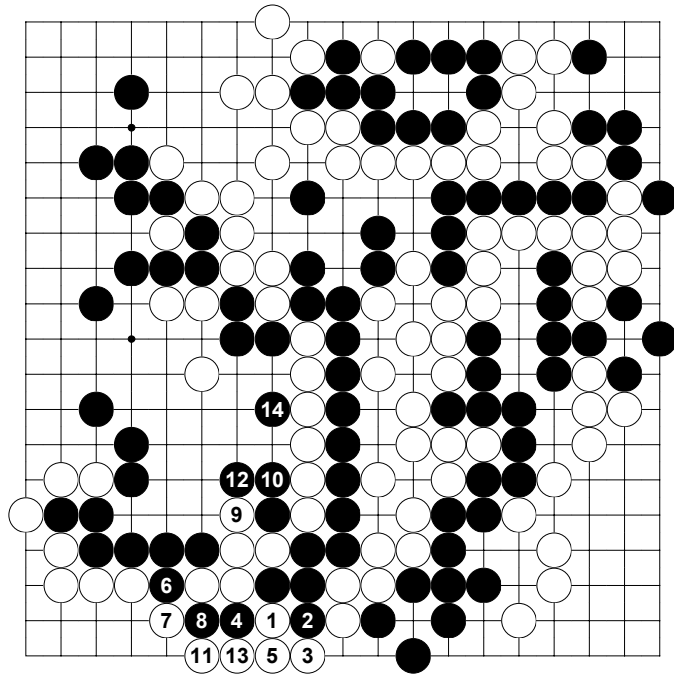

diagram 8

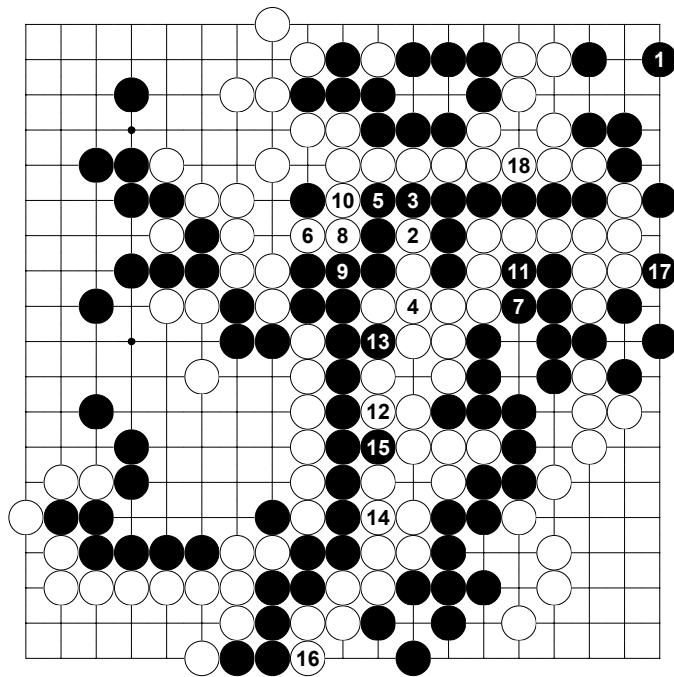

diagram 9

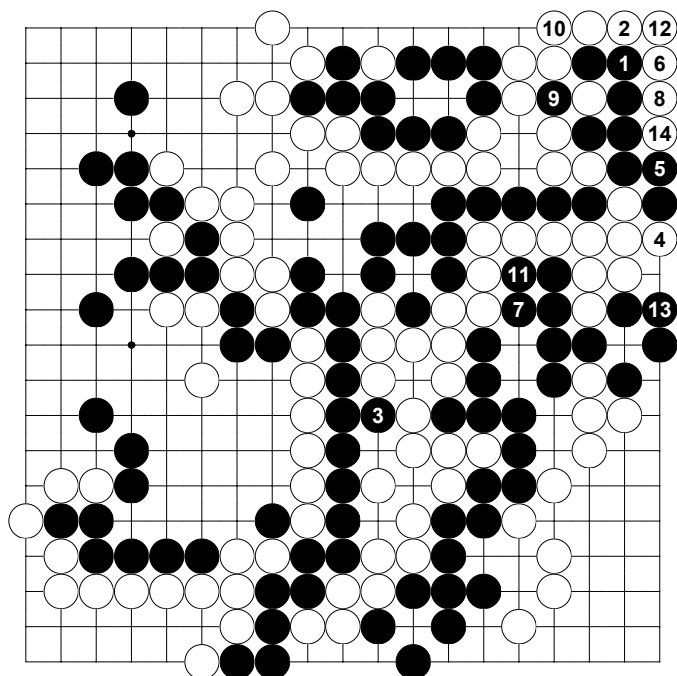

diagram 10

Závěr závěrů: vnímavý čtenář si zajisté povšimne, že velká skupina, byť i nakrásně obklíčená, se chová jako kočka, co má devět životů. Stále hrozí stříhy, protiútoky a vším možným. Zvláště nebezpečné jsou možnosti od prakticky mrtvých či bezvýznamných kamenů, které se za jistých okolností probudí k životu a nečekaně bodají do zad. Zde to byl „bezvýznamný“ kámen na hvězdě na dolní straně, na který se černý při svém útěku 165-175 napojil. Zabíjet velkou skupinu je sice efektní, ale těžká věc.